

Inhoud:

Voorplaat: Winterkoning, <i>René van Rossum</i>	pag. 1
Activiteitenagenda, <i>Bestuur</i>	pag. 4
Bestuursmededelingen, <i>Hanneke Oltheten en Gab de Croock</i>	pag. 6
Excursieverslagen	pag. 8
Waddenweekend 2023, <i>Gab de Croock en Jos Zonneveld</i>	pag. 9
Nieuw in de Jan Verwey Bibliotheek, <i>Jelle van Dijk</i>	pag. 10
<ul style="list-style-type: none">Hans Beelen, Ko de Korte & Fineke te Raa 2022. Een jaar bij de ijsberen.Rob Hume, Robert Still, Andy Swash & Hugh Harrop 2023. Vogels van Europa.	
Verdwijnt de Drieteenstrandloper van het Noordwijkse strand? <i>Hein Verkade</i>	pag. 12
Merlin Bird ID; Vogelzang herkenning op de telefoon, <i>Leo Schaap</i>	pag. 16
Galerie, <i>Dick van Duijn</i>	pag. 18
Bijzondere paddenstoelvondsten, <i>Arie Dwarswaard en Edwin Maassen</i>	pag. 20
Nachtegaalslaan krijgt oude volksnaam Varkensboslaantje terug, <i>Bart Noort</i>	pag. 21
Een Koereiger in Noordwijk, <i>Hein Verkade</i>	pag. 22
Meer groen, kleur en fleur in het Vinkeveld, <i>Rob Choufoer</i>	pag. 25
Waarnemingen januari februari maart 2023, <i>Peter Spierenburg</i>	pag. 27

Bij de voorplaat:

Winterkoning

Foto: René van Rossum

Met de IJsvogel heeft de Winterkoning gemeen, dat de IJsvogel slecht af is bij ijsvorming en dat de Winterkoning het haasje is bij een serieuze winter. Uit de langlopende broedvogelinventarisaties in de duinen en de landgoederen is gebleken dat een strenge winter bij deze standvogel vooral slachtoffers maakt in de duinstruwelen en veel minder in de bossen van de landgoederen. Vooral de strenge winter die eind december 1978 begon met sneeuw en ijzel en voortduurde tot eind februari 1979 hakte er stevig in. In de Noordduinen ten zuiden van de Noraweg liep de stand terug van 51 naar 17 paar. Voor Nieuw-Leeuwenhorst en Offem samen ging het aantal broedparen in die winter terug van 29 naar 14. In de strenge winters van de jaren tachtig was in de duinen de afname veel kleiner, terwijl op de landgoederen de aantallen vrijwel gelijk bleven. Deze winters waren wel streng (2 Elfstedentochten), maar er lag nauwelijks een sneeuwdek.

De Winterkoning die René van Rossum op 30 april 2022 in Berkheide fotografeerde, was druk bezig om met luide zang zijn territorium af te bakenen. Die zang, maar dan meestal kort aangehouden, laat de Winterkoning ook regelmatig in de winter horen. De naam Winterkoning staat ongetwijfeld met deze winterzang in verband.

Als verklaring voor deze naam wordt ook vaak verwezen naar een mythe, al bekend in de oudheid, die werd opgenomen in de sprookjes van de gebroeders Grimm. In dit verhaal gingen de vogels een koning kiezen, nadat ze gehoord hadden dat de leeuw tot koning der dieren was uitgeroepen.

Afgesproken werd dat de vogel die het hoogste zou kunnen vliegen de titel 'koning' mocht dragen. Soorten als Patrijs en Meerkoet begonnen niet aan deze wedstrijd, maar zwaluwen en meeuwen begonnen snel hoogte te winnen. Uiteindelijk ging het om de soorten die langzaam stegen gebruikmakend van thermiek. Daarbij kwam de arend het hoogste. Juist toen de arend weer ging dalen vloog de piepkleine Winterkoning tussen zijn rugveren vandaan en vloog nog een paar meter hoger dan de arend had gedaan. Na terugkeer op aarde besloten de vogels de kleine slimmerik de naam Winterkoning te geven.

Jelle van Dijk

